

МОГУЋИ ТОК ЧАСА

Час можемо започети разговором уз приказивање следећих примера:

Први пример

1

У свакој слагалици је 2 пута по 5 штапића. У слагалици је • штапића. У 4 слагалице је по 2 • 5 штапића. То је укупно • (2 • 5) штапића.

**КАД ПРОИЗВОД МНОЖИМО, ТАЈ ЗАПИС ПИШЕМО
У ЗАГРАДИ И ЊЕГА ПРВО ИЗРАЧУНАМО**

a) $4 \cdot (2 \cdot 5) = 4 \cdot \underline{\quad\quad} = \underline{\quad\quad}$,

b) $(4 \cdot 2) \cdot 5 = \underline{\quad\quad} \cdot 5 = \underline{\quad\quad}$,

b) $3 \cdot (4 \cdot 4) = 3 \cdot \underline{\quad\quad} = \underline{\quad\quad} + \underline{\quad\quad} + \underline{\quad\quad} = \underline{\quad\quad}$

г) $(3 \cdot 4) \cdot 4 = \underline{\quad\quad} \cdot 4 = 4 \cdot \underline{\quad\quad} =$
 $\underline{\quad\quad} + \underline{\quad\quad} + \underline{\quad\quad} + \underline{\quad\quad} = \underline{\quad\quad}$.

Други пример

У 3 кутије је по 5 паковања чоколада. У сваком паковању је по 6 чоколада.

Паковања је: $\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}$. Чоколада је: $(\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}) \cdot \frac{1}{2}$.

Рачунај:

$$(3 \cdot 5) \cdot 6 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = 6 \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

Рачунај и на други начин.

У кутији је 5 паковања по 6 чоколада. У кутији је: $\underline{\hspace{1cm}}$ $\cdot$ $\underline{\hspace{1cm}}$ чоколада.

У 3 кутије је: $\underline{\hspace{1cm}} \cdot (\underline{\hspace{1cm}} \cdot \underline{\hspace{1cm}})$ чоколада.

Рачунај: $3 \cdot (5 \cdot 6) = 3 \cdot \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$.

Трећи пример

Рачунај како је написано:

а) $(2 \cdot 3) \cdot 10 =$ _____,

б) $2 \cdot (3 \cdot 10) =$ _____,

в) $2 \cdot (3 \cdot 4) =$ _____,

г) $(2 \cdot 3) \cdot 4 =$ _____.

KOMENTAR

У првом и другом примеру
имамо производе у којима је
један чинилац и сам производ.

Приметимо да смо досад успоставили смисао производу два броја. – један од њих означава број места а други број елемената на тим местима. Али какав би смисао могао да има производ три броја, рецимо $3 \cdot 5 \cdot 6$? **Нема, наравно, никакав смисао!** Кад као у другом примеру број места (тј број паковања) означимо са $3 \cdot 5$, а број елемената (тј. број чоколада у паковању) са 6 , тада је укупан број елемената (чоколада): $(3 \cdot 5) \cdot 6$. Заграде пишемо да истакнемо $3 \cdot 5$ као један број. А кад, пак, број чоколада у кутији означимо са $5 \cdot 6$, а кутија је 3 , укупан број чоколада биће: $3 \cdot (5 \cdot 6)$.

У оба случаја имамо производ два броја: $3 \cdot 5$ и 6 , односно 3 и $5 \cdot 6$. Тако ова два записа $(3 \cdot 5) \cdot 6$ и $3 \cdot (5 \cdot 6)$ имају пун смисао који се приписује производу два броја. Акад рачунамо, прво израчунамо вредност производа који се пише у заградама.

Четврти пример

Рачунај и примењуј правило размене места чинилаца:

а) $14 \cdot (2 \cdot 2) = 14 \cdot \underline{\quad} = 4 \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad},$

б) $(14 \cdot 2) \cdot 2 = \underline{\quad},$

в) $(5 \cdot 5) \cdot 2 = \underline{\quad},$

г) $(3 \cdot 3) \cdot 3 = \underline{\quad},$

д) $(4 \cdot 4) \cdot 4 = \underline{\quad}.$

Пети пример

Кад израчунавамо производ, број који добијемо називамо ВРЕДНОСТ ТОГА ПРОИЗВОДА.

Израчунај вредности производа:

а) $9 \cdot 5 = \underline{\quad}.$ То је број $\underline{\quad}.$

б) $7 \cdot (2 \cdot 5) = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}.$ То је број $\underline{\quad}.$

в) $(8 \cdot 5) \cdot 2 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}.$ То је број $\underline{\quad}.$

